

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT THE HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнє Товариство, закорпороване в Манітобі. Редація, адміністрація і друкарня місцеві в Українській Робітничій Будівлі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОТЕСТУЙТЕ ПРОТИ ЗЛОЧИНУ ШЛЯХЕТСЬКОЇ ВЛАДИ.

Польська поліція у Львові розв'язала Робітничо-Селянський Комітет Допомоги Жертвам Повені Підкарпаття. Заборонивши Головному Робітничо-Селянському Комітету доповідати тим жертвам повені, які тепер, в страшні зимові морози, не мають ні кусця хліба, ні одяжки, ні даху над головою — польська влада арештувала заряд Комітету за те, що він не хотів віддати їй тих грошей, які зібрані українськими робітниками й селянами Радянської України, Канади й Злучених Держав на допомогу потерпілим.

Це є нечужене нахабство. Ми не знаємо прикладу, де-б якась влада забороняла давати допомогу народowi, що в наслідок таких стихійних катастроф, як повінь, посуха, чи землетрус, остався без средств до життя. Не тільки народи одної нації й однієї держави, але й народи різних держав, але люди інших країн, далеко положених від себе країн — допомагають одні другим. Американські добродійні організації, наприклад, допомагали по війні Вірменам, допомагали голодуючим в Китаю, в Радянському Союзі. Коли населення долини ріки Міссісіпі, в Злучених Державах, потерпіло цього літа від повені, то навіть папа римський прислав йому свою жертву.

Певна річ, що папа римський не прислав ані цента голодуючому українському населенню Підкарпаття, хоч Галичина — це країна зжерваків в порівнянні до Злучених Держав. Тож кожний розумний людина видно, що папа римський допомагає потерпілим від повені в долині Міссісіпі тільки для фарисейства, тільки для того, щоб величезна американська преса про це широко написала, щоб його, папу, рекламувала за його "добрі діла". Бідняцькому населенню Галичини папа римський не допоміг, бо про це взагалі світ майже не знав би, а по друге — він не хотів образити польської шляхти, яка хоче голодом виморити українське населення за його небажання бути невідлучним фашистської влади та польських дідичів.

Українські робітники й фармери Канади, які до цього часу склали на допомогу жертвам повені в старому краю близько 25,000 доларів, повинні негайно запротестувати проти польсько-шляхетської влади.

Наші постраждали брати в старому краю попередньо зверталися до нас з проською дати їм кусок хліба й одяжку, а тепер вони звертаються до нас з проською допомогти їм ту допомогу дістати. Ми допомогу збирали, а польсько-шляхетська влада заборонила доступ шій допомозі до голодуючих мас. Мало того, вона ще й домагається, щоб жертви українських трудових мас Радянської України, Канади й Злучених Держав були передані польській поліції — або для виборчої пропаганди, або для розділу їх між польською шляхтою та її наймитами.

Коли польська поліція стрінулася тут з опорою членів Комітету, які не захотіли передати їй гроші, вона посадила в тюрму троє членів Комітету: голову П. Крайківського, скарбника В. Сороневича і члена Хабу. А щоб виправдати свій злодійський вчинок, вона видала провокаційну заяву, що ніби то вона арештувала членів Комітету за те, що вони "не вираховувалися з грошей". Цю провокаційну заяву поліція помістила польсько-шляхетській буржуазній пресі та деякі українські патріотично-продажні газети.

Та ця провокація польської поліції не владеться. Ми знаємо, за що сидять українського працюючого народу! Ми знаємо, за що польська шляхта топить в тюрмі посла польського союму, Ланцущого, за що вона замордувала Багінського й Вечоркевича, за що вона розстріляла безробітних в Стрию, за що вона зараз судить 57 українських селян і робітників в Луцьку, за що вона недовзі судитиме 400 білоруських селян у Вильні, за що вона замордувала Ольгу Бесарабову, за що вона запилає голки під нігті політичним в'язням — ми знаємо про всі ці злочини польської шляхти, про них знає цілий світ, тому ні ми, ні ніхто з чесних людей не повірять провокаційній заяві польської поліції.

Львівський Головний Робітничо-Селянський Комітет Допомоги Жертвам Повені не мав ніякого обов'язку вираховуватися з грошей перед польсько-шляхетською поліцією! Він мав вираховуватися тільки перед тими, хто на його руки гроші складав, і перед тими, для кого ті жертви були призначені. Більше ні перед ким. І ті документи, які у нас є зараз на руках, які ми вже подавали в "Укр. Роб. Вістях", свідчать, що Комітет свою добродійну роботу виконував чесно. В Робітничо-Селянському Комітеті у Львові, так само, як і в Центральному Робітничо-Фармерському Комітеті у Вінніпегу, не було ані одного платного робітника, і вся робота виконувалася добровільно, безплатно і навіть за витрачування час для об'їздки потерпілих від повені місцевостей, для догляду за розподілом в них допомоги, ніхто не брав плати. Про це ми маємо певні відомості з достовірних джерел і про це ми з частотою совістю говоримо на сторінках нашої газети.

Товариші Робітники й Фармери! Центральний Робітничо-Фармерський Комітет Допомоги Жертвам Повені, отримавши із старого краю вісти про неймовірний, але правдивий, вчинок польської поліції, рішив ще раз посилювати з братньою допомогою своїм братам Західної України і вжити всіх можливих засобів для того, щоб нам дозволено було дати кусок хліба жертвам повені, щоб нам дозволено було дати кусок хліба потерпілим, були вільно допущені на призначене місце й цілком Центральный Комітет Допомоги Жертвам Повені проголосив день 8. січня 1928 року днем протесту українських тру-

дових мас Канади проти нечуженого насильства польсько-шляхетської поліції й влади! Всі українські робітничо-фармерські організації по всій Канаді повинні оголосити в цей день у своїх місцевостях мітинги протесту і на них ухвалити резолюцію та заслати у відповідні державні і громадські установи. Центральний Комітет Допомоги Жертвам Повені виготовить резолюції і розішле їх на час всім тим робітничо-фармерським організаціям, з якими має контакт. Як організації не є зв'язані з нами, а хочуть прилучити свій голос протесту, нехай негайно зголосяться за резолюціями і інформаціями до Центрального Комітету Допомоги у Вінніпегу, а ми все буде вислано.

Тож зараз-же такі проголосуйте у своїх місцевостях мітинги протесту і всі на один день — на 8. січня 1928 року. Там, де в той день будуть відбуватися концерти, прочитати і ухвалити резолюцію-протест на концерті, тобто, зробити з концерту протестний концерт-мітинг. Для висвітлення присутнім справи треба використовувати матеріял, який ми подавали в останніх числах "Українських Робітничих Вістей".

Протестуйте всюди, де тільки живуть українські робітники й фармери. У протестах домагайтеся:

1. Звільнення з тюрми членів Головного Комітету Допомоги Жертвам Повені!
2. Звернення забороненому Комітету у Львові всіх книг, рахунків і документів, забороних поліцією в часі турсу в приміщенню Комітету!
3. Скасування заборони Комітету й позволення йому на правне легальне існування й на право збирати та ділити допомогу між потерпілим від повені населенням Підкарпаття!

ЄДИНИМ ЛЕНІНСЬКИМ ШЛЯХОМ.

Протягом десяти днів проводив свою роботу 10. З'їзд Комуністичної Партії (більшовиків) України. Напружена робота цілого з'їзду, кращих представників більшовицької партії України, завершилася якими постановами, що дають дальшу провідну лінію у роботі партії. Ці постанови мають величезне значення для всієї партійної маси, для всіх трудящих України.

Від початку до кінця своєї роботи 10. з'їзд партії цілком висловлював волю і бажання ленінських лав Комуністичної Партії України, в боротьбі за єдність партії, в боротьбі з троцькістською опозицією.

З'їзд визнає, що головні штаби партії — центральні комітети й Всесоюзної Комуністичної Партії, і Комуністичної Партії України — керували роботою у всіх галузях радянського будівництва в країні дійсно по-ленінському, по-більшовицькому.

Успіхи в справі соціалістичного будівництва, в справі кооперування робітничих і селянських мас, в справі зміцнення спілки робітників і селян та зміцнення зв'язку бідноти з середняками, показують, що робота провідних органів партії спиралася на постанови попередніх партійних з'їздів і провадилася правильним ленінським шляхом.

Ці досягнення у роботі партії, в роботі соціалістичного будівництва дають змогу ще більше зміцнити наступ на непереману й куркуля і що-далі, то більше розвивати соціалістичні частки в народному господарстві. У своїй постанові про роботу на селі з'їзд ухвалив, що мають на меті зміцнити розвиток сільського господарства, поліпшити добробут бідноти та забезпечити найбільш масові господарства середняків.

Всі ці заходи спрямовано до як найбільшого розвитку кооперативу та колективного господарювання на селі. Вони дають змогу запроваджувати на селі соціалістичні частки та діляти відсіч глитайським намірам куркуляків.

10. З'їзд Комуністичної Партії України, підводячи підсумки боротьби з опозицією на Україні, виявив кризеву міць єдності своїх більшовицьких лав. Українська партійна організація дала найрішучішу відсіч троцькістам, що намагалися зробити підірвані частки партії, що замірялися навіть на основи пролетарської диктатури.

Найкраще про цю одностайну думку свідчить те привітання, яке надіслав З'їзд КП(б)У з'їзду Всесоюзної Комуністичної Партії (більшовиків). В цьому привітанні вогнеми більшовицькими словами зазначено:

"10-й з'їзд сповна ухвалив політичну лінію і практичну роботу ЦК ВКП(б), під керівництвом якого партія непохитно йде ленінським шляхом. Він ще раз від імені всієї партійної і робітничої маси України заявляє, що як в питаннях господарських, середпартійних, так і в міжнародних питаннях троцькістсько-меншовицька опозиція збанкрутувала, провалилася і стала на шлях отвертій боротьби проти партії Леніна й диктатури пролетаріату.

Комуністична Партія (більшовиків) України, об'єднана навколо свого ЦК, з непохитною певністю в своїх силах і більшовицькою єдністю йде до 15. З'їзду ВКП(б), під прапором Леніна, під прапором ЦК ВКП(б)".

Трудячі маси України вірні заповітам свого проводира, Леніна, і за проводом його ленінської більшовицької партії ще з більшим зав'язям візьмуться за справу соціалістичного будівництва в радянській країні, всебічно й усіма силами допомагаючи партії переводити в життя свої постанови.

(Радянське Село.)

НАСЛІДКИ КАПІТАЛІЗМУ.

Цікаві дослідження над причинами випадків у фабриках переше професор торонтоського університету Г. Мичел. Ці дослідження вказують, що причиною випадків є більше умовний стан робітника, як механічний фактор, тобто-майстерія.

Не лише, що цей об'єктивний фактор є причиною більшого числа випадків, але дослідження професора вказують, що ця категорія випадків зростає. Його дослідження охоплюють лише останні роки і є оперті на статистичні "Койпенгейшн Борд" провінції Онтеріо.

Професор ставить питання, яка є причина цього явища? І відповідає, що тяжко сказати точно, яка цьому причина, але він припускає, що зменшення скупченості уваги в робітників на самоохороні походить від великого напруження нервів при модерній (на велику ска-

ля перед подумем і робітник не є в спроможі думати про самоохорону.

Коли-б не було капіталістичної продукції для зисків, лише соціалістична продукція для заспокоєння життєвих потреб тих, що продукують, тоді в країнах з високо розвинутою технікою не треба-б було працювати довгих годин і енергія людини, не вичерпувалася-б так, як нині. Тоді теж було-б продуковано таку кількість товарів, як і нині, а навіть більше, бо тоді всі робили-б і ті, які ніщ без роботи. Чи у фабриці буде працювати дві "шифти" робітників по 10 годин, чи чотири шифти по 5 годин, чи 8 по 2½ години, це продукції не зменшить. Тоді, значить, всі мали-б працю і всі мади-б багато часу на піднесення себе культурно.

Але нинішні власники фабрик до цього не хочуть допустити, бо вони мусили-б віддати тоді свої зиски в формі заробітної платні другим "шифтам" робітників. Нині вони віддають лише робітникові вартість, скажимо лише 2½ години робітничої праці в формі заробітної платні, а 7½ годинну вартість його праці забирають собі, як проценти і дивіденди та бонуси і високі гонорари за те, що вони є президентами, менеджерами, вайспрезидентами, директорами і іншими урядниками своїх компаній.

Іншими словами, то ця надвишка робітничої праці, яку капіталісти забирають, похо-

ПЕРЕД ДЕВ'ЯТИМ З'ЇЗДОМ ТУРФДІМ.

II.

Коли я в минулому числі "У.Р.В." писав про те, що деякі відділи наших організацій не можуть розвиватися через брак "добрих працівників" (так бодий вони вважають), то вже не мав на меті знову вертати в цю ж тему. Іван Лєсков, фармер із Спендін, Алта., і вачеплене в цій питання, заставили ще раз вернутися до освітньої діяльності наших організацій. І було-б пожаданим, щоб по цюму питанню висловилися наші читачі та діяльні члени організацій.

Освітня діяльність в організації мусить бути поставлена серйозно й то не на системі привадових і необов'язкових лекцій, які нас далеко не заведуть; нам потрібна школа, а не лекції, чи як ми часом любимо їх називати — "вінці освітні курси", які до курсів зовсім не подібні. І от якраз до провадження такої освітньої праці нам такі справді потрібні люди грамотні, досвідчені, люди, що люблять організацію і працю в ній. Думаю-також, що не помилково, коли скажу, що нам потрібні люди молоді, енергійні.

Де-ж ми їх візьмемо? З неба ми їх не стягнемо, бо й там їх нема; в наших воротах їх не куримо — не тому, що вони їх нам не продають, але тому, що й у них їх нема. Те, що у них величає себе вченими, так належає до праці в робітничих організаціях, як свиня до білуги. Нам треба видивити працівників з власної організації. Треба не пожалувати коштів на те, щоб виховати своїх вчителів, директивів, організаторів, свою трудову робітничо-фармерську інтелігенцію.

Виний Освітній Курс не задовольнить всіх цих вимог-нашої організації. Але ніхто не заперечить того, що минулий Виний Освітній Курс дав нам гурток працівників, які від самого курсу і до нинішнього дня працюють в організаціях. Може бути не такі, якими їх деякі організації бажали-б мати, але треба пам'ятати, що вони вчилися лише шість місяців, а не сім літ.

Наша хотіла-б хваби в тому, що ми хотіли-б мати добрих вчителів, директивів і організаторів, людей, що вчили-б і дітей і дорослих п'яньма, що провадили-б оркестром, хором, що самі-б грали та співали, ще

дять з виснаження життєвих соків працюючої класи. І це буде так довго тривати, доки працююча клася не усуне капіталістичної влади та не заступить її владою працюючих.

Працююча клася зробить це тоді, коли робітники ріалі і робітники фабрик освідомляться, організуються і солідарно класово боротьбою усунуть капіталістів від влади та скасують приватну власність на всі середники продукції.

Проф. Мичел наводить у своїй розвідці дані, які вказують на те, що із збільшенням зисків капіталістів, із збільшенням інтенсивності праці, збільшилися нещасні випадки, і то навіть тоді, коли машини краще удосконалені не тільки в змісли виробництва, але й в змісли безпечності для робітника. Але праця робітника доведена тепер до такої інтенсивності, що він не має часу думати про себе, він працює машинально, "напівсвідомо", а через те не має часу на контролювання своїх рухів і попадає під колесо, під пас і т. ін.

Капіталістична система продукції, побудована на страшному високості, зробила у фабриці з чоловіка машину. Але шод ця людська машина керується все-ж таки не паром і не електрикою, але розумом, — то при напруженій праці чоловік втомлюється фізично, поруч з фізичною втомою наступає втома мізку — а в наслідок цього збільшується нещасні випадки.

Однак, що це справа майбутнього, бо хоч би ми таку школу можна сподіватися аж пізніше, а нам досвідчених і грамотних працівників в організації вже треба, то постраймося встановити від 1-го лютого у Вінніпегу ще один шістьмісячний Виний Освітній Курс. Даймо цьому курсові матеріяльну підтримку і даймо на него найкращих, найсвідоміших і відповідно підготовлених членів і членкинь наших організацій. Бо тільки такі, підготовлені курсом зможуть за шість місяців перетворити стільки, щоб потім ще й іншим дати.

Робітник.

УКРАЇНСЬКА КІНОМАТОГРАФІЯ ЗА 10 РОКІВ.

Заступник голови ВУФКУ Сидерський дав представникам преси про досягнення української кіноматографії такі інформації:

Коли в цілій низці галузей господарства України після закінчення громадянської війни могли йти бачок по відновлення, то української кіноматографії, як такої, до революції не було. Ще кілька років тому українська кіноматографія була незначною прокатною організацією, а нині до 10. роковин Жовтня вона виступає як велика та досить-міцна виробничо-організація.

Завдання, що стояли перед українською кіноматографією, були складні, бо екран відбивав на собі всі моменти боротьби й життя робітничої класи. Основне питання, що зараз займає українську кіноматографію, це правдиве здійснення національної політики партії і радянської влади. Партія долає, що тільки в умовах диктатури пролетаріату можна здійснити правдиву національну політику.

За останній рік українська кіноматографія зробила низку кроків в цьому напрямі, — випустила таких картин, як "Тарас Шевченко", "Тарас Трисило", "Микола Джеря" та інші показує, що українська кіноматографія будеться як національна за своєю формою та матеріялом, та як пролетарська — за своїм змістом.

Як виробничо-організація ВУФКУ вироло до значних розмірів. В 11-й рік українська кіноматографія ступає зі зростом якості виробництва та моди одеської кінофабрики та з ведитеською київською фабрикою, що будеться швидким темпом, не кажучи вже про низку інших допоміжних підприємств. Ми маємо зараз на Україні до 2,000 екранів, рахуючи в сьому числі клубні та сільські екрани. Ці екрани допомагають в значній мірі справі втілення радянської фільми в робітничо-селянські маси.

Найближчі наші завдання полягають в тому, щоб максимально втягти широкі робітничо-селянські маси в будівництво кіноматографу, приблизити до роботи кінофабрик українську пролетарську літературу, висунути низку нових робітників в галузі кіна. Здійснення цих завдань ВУФКУ має зайняти в 11. році революції